

BESİN ALERJİSİ

Ersoy CİVELEK

Ankara Şehir Hastanesi, Çocuk Hastanesi, Çocuk Alerji ve İmmünoloji Kliniği, Ankara, Türkiye

Besin alerjisi özellikle süt çocukluğu olmak üzere çocukluk çağında sık karşılaşılan bir hastalıktır ve sıklığının bazı ülkelerde %10'a kadar ulaştığı bildirilmiştir. Günümüzde besin alerjisinde kür sağlayan bir tedavi şekli yoktur ve tedavideki birincil yaklaşım alerjik olunan besinden uzak durmaktır (1).

Anafilaksi hayatı tehlikesi olan bir klinik tablodur ve çocukluk çağında anafilaksilerin en sık nedeni besin alerjileridir. Anafilaksi geçiren bir çocuk ve onun ailesi bu durumdan etkilenmekte ve hayatlarında önemli değişiklikler yapmaktadırlar (2). Bu değişiklikler hem çocuğu hem de ailenin yaşam kalitesini etkilemektedir (3). Besin alerjisi nedeniyle anafilaksi geçirmiş çocukların ailelerinin başa çıkma becerileri konusunda yapılmış çalışma sayısı kısıtlıdır.

Derginin bu sayısında Toyran ve Ark (4) tarafından Türkiye'nin dört farklı alerji kliniğinde yayınlanan yazıda ailelerin başa çıkma becerileri araştırılmıştır. Besin alerjisi nedeniyle anafilaksi geçirmiş 70 çocuğun ailesinin dâhil edildiği bu çalışmada ebeveynlerin %50'sinde aile yaşamıyla ilgili, %51.4'ünde ise ev dışı aktivitelerde sorun olduğunu bildirmişlerdir. Ebeveynlerin %80'i aşırı endişeli, %75.7'si ise çocuklarına karşı aşırı korumacı bulunmuştur. Anne babaların %22'si hayatlarındaki değişiklikler nedeniyle aralarında sorun olduğunu bildirmiştir.

Anafilaksi geçirmiş çocuklar ve ailelerinin yaşam kalitelerinin artırılması ve hastalıkla başa çıkma becerilerinin geliştirilmesi için hem hastalık hakkında bilgilerinin artırılması hem de psikolojik ve sosyal yönden desteklenmesi gerekmektedir. Bu destekler çocukların daha sağlıklı gelişmesini ve ailelerin yaşam kalitelerinin yükselmesini sağlayabilir. Bu amaca ulaşmak için çocuk alerji ve immünoloji uzmanlarının bu konudaki farkındalıklarını artırılması, her muayenede bu konulara ilişkin bilgi alınmasının teşvik edilmesi gerekmektedir. Ayrıca konu ile ilişkili olan diyetisyen, sosyal hizmet uzmanı, klinik psikolog gibi disiplinlerden yardım istenmesi uygun olacaktır.

KAYNAKLAR

1. Sicherer SH, Sampson HA. Food Allergy: A Review and Update on Epidemiology, Pathogenesis, Diagnosis, Prevention, and Management. *J Allergy Clin Immunol* 2018; 141: 41-58.
2. Orhan F, Civelek E, Şahiner ÜM, Arga M, Can D, Çalıklar AZ, et al. Anaphylaxis: Turkish National Guideline 2018. *Asthma Allergy Immunol* 2018;16:Supplement:1,1-62.
3. Thörnqvist V, Middelveld R, Wai HM, Ballardini N, Nilsson E, Strömquist J, et al. Health-related quality of life worsens by school age amongst children with food allergy. *Clin Transl Allergy* 2019;9:10.
4. Toyran M, Vezie E, Keskin Ö, Orhan F, Bilgiç Eltan S, Dibek Mısırlıoğlu E ve ark. Challenges Parents Face While Trying to Coping with Food Allergic Children Who Had Experienced Anaphylaxis. *Türkiye Çocuk Hast Derg* 2020;14: 211-9.